

manuál participace v plánování města

NÁSTIN STRUKTURY

**Smyslem tohoto dokumentu je seznámit odbornou veřejnost s konceptem
Manuálu participace v plánování města ještě během jeho přípravy.
Vaše zkušenosti a komentáře budou využity v dalších krocích jeho zpracovávání.**

Obsah

Úvod	3
Část A: Obecné principy	11
Část B: Modelové scénáře	13
Část C: Metody participace	17

Úvod

PARTICIPACE VEŘEJNOSTI V PLÁNOVÁNÍ MĚSTA JE JEDNÍM ZE ZÁKLADNÍCH PŘEDPOKLADŮ DEMOKRATICKÉ SAMOSPRÁVY A MÁ PŘÍMÝ VLIV NA KVALITU ŽIVOTA. ÚČAST VEŘEJNOSTI JE NUTNÁ MINIMÁLNĚ ZE DVOU DŮVODŮ. ZAPRVÉ ABY SAMOSPRÁVA POROZUMĚLA SPECIFICKÝM POTŘEBÁM ŠIROKÉHO SPEKTRA OBYVATEL MĚSTA A JEJICH HODNOCENÍ SOUČASNÉ SITUACE. ZADRUHÉ ABY ZÍSKALA K NÁVRHŮM PLÁNOVACÍCH DOKUMENTŮ A KONCEPTŮM ZÁMĚRŮ ZPĚTNOU VAZBU OD TĚCH, KTERÝCH SE BUDOU DOTÝKAT.

PARTICIPAČNÍ PLÁNOVÁNÍ VŠAK NEJEN POSILUJE DEMOKRATICKÉ PRINCIPY – TRANSPARENTNOST A ODPOVĚDNOST PŘI PLÁNOVÁNÍ MĚSTA, ALE STÁVÁ SE DŮLEŽITÝM PROSTŘEDKEM KOMUNITNÍHO ROZVOJE. V LOKALITÁCH, KDE LIDÉ ZTRATILI SPOLEČENSKÉ VAZBY A SPJATOST S MÍSTEM, MŮŽE PARTICIPAČNÍ PLÁNOVÁNÍ PODPOŘIT BUDOVNÍ KOMUNIT, KOMUNIKACI A INTERAKCI LIDÍ, KTEŘÍ ZDE ŽIJÍ. ÚČASTÍ NA PLÁNOVÁNÍ MĚSTA LIDÉ ZÍSKÁVAJÍ DOVEDNOSTI A BUDUJÍ MEZI SEBOU VZTAHY, KTERÉ JIM UMOŽNÍ LÉPE SE SPOLUPODÍLET NA ROZVOJI A SPRÁVĚ MÍST, VE KTERÝCH ŽIJÍ. ZÍSKÁVAJÍ K NIM VĚTŠÍ POCIT SOUNÁLEŽITOSTI A ZODPOVĚDNOSTI A JSOU LÉPE SCHOPNI REAGOVAT NA ZMĚNY PROSTŘEDÍ. V DNEŠNÍM DYNAMICKY SE PROMĚŇUJÍCÍM PROSTŘEDÍ VYSTAVENÉM MNOŽSTVÍ VNĚJŠÍCH ŠOKŮ TAK PARTICIPACE POSILUJE ODOLNOST MĚSTA A JE ZÁKLADNÍ PODMÍNKOU PRO JEHO UDRŽITELNÝ ROZVOJ.

I když participace veřejnosti přináší nesporné přínosy a v konečném důsledku zvyšuje kvalitu života ve městě, jde o často velmi komplikovaný a náročný proces, jehož příprava a realizace vyžaduje adekvátní znalosti a komunikační schopnosti.

Existuje celá řada příkladů, kdy dobře míněná iniciativa samosprávy nebo investora umožnit vyjádření veřejnosti k rozvojovému záměru přinesla spíše negativní efekty. Často se tak děje proto, že proces participace není správně nastaven, například vybízí veřejnost k zapojení v nevhodné fázi nebo v nevhodné míře, nedostatečně komunikuje záměr nebo komunikuje pro laickou veřejnost nevhodnou formou.

Přítom špatně vedená participace často představuje pro vedení a správu města větší hrozby než žádná participace. Špatně vedená participace bez ohledu na kontext a bez zvážení účelu, kterému má sloužit, vytváří ve společnosti nedůvěru, plýtvá penězi i časem a odrazuje veřejnost od další účasti. Studie potvrzují, že pozitivní zkušenost s participačním procesem je hlavním faktorem při rozhodování občanů, zda se znovu zapojí.

Většina zaměstnanců úřadů městských částí, Magistrátu hl. města Prahy, ale i příspěvkových organizací hl. města potvrzuje, že pro efektivní komunikaci s občany a jednotlivými zájmovými skupinami a pro jejich efektivní začleňování do diskuse o rozvoji města, je nutné být vybaven nezbytnými zkušenostmi a dovednostmi.

Neexistuje přitom žádné jednoduché, instantní řešení jak participovat. Jak ukáže tento manuál, participaci je třeba vždy navrhnout s ohledem na specifický kontext a účel, pro který je vedena. Na základě zkušeností pražských samospráv a početných příkladů ze zahraničí však můžeme stanovit jasné principy, při jejichž dodržování bychom měli dosáhnout efektivní participace.

Participace by však neměla být považována za všelék. Naopak, nekonečné diskuse mohou být stejně ničující jako rozhodnutí bez diskuse.

Manuál participace v plánování města, jehož nástin struktury právě čtete, bude praktickou příručkou sestavenou na základě dosavadní české a zahraniční zkušenosti. Zároveň bude „ušit na míru“ specifickému pražskému kontextu, dosavadním zkušenostem a kapacitám samosprávy i připravenosti společnosti. Zahraniční metody budou uváděny jen po důkladném prošetření jejich použitelnosti v českém prostředí.

„Participace funguje nejlépe, když lidé cítí, že mohou něco změnit, když mají dostatek času se naplno daným tématem zabývat a když mezi nimi a volenými zástupci panuje vzájemný respekt.

Pokud je participace uspěchaná, nedostatečně informovaná a není jasné, jak bude provázaná s formálním rozhodovacím procesem, nebo pokud dovolí, aby ti nejhlasitější dominovali diskusi, pak zkrátka nefunguje.“

Geoff Mulgan, CBE
předseda Involve, 2005

Účel manuálu

VĚTŠINA Z NÁS CHÁPE PARTICIPACI VEŘEJNOSTI PŘEDEVŠÍM SKRZE METODY PARTICIPACE. TOU NEJČASTĚJŠÍ A POPRAVDĚ PRO MNOHÉ I TOU, KTERÁ VZBUZUJE NEJVÍCE SKEPSE O SMYSLU PARTICIPACE, JE VEŘEJNÉ PROJEDNÁNÍ. TATO PŘÍRUČKA CHCE PŘEDEVŠÍM MOTIVOVAT A PODPOŘIT SAMOSPRÁVU, ABY PŘI ZAHRNOVÁNÍ VEŘEJNOSTI DO ROZHODOVÁNÍ O ROZVOJI PRAHY VYCHÁZELA Z OSVĚDČENÝCH OBECNÝCH PRINCIPŮ A VYUŽÍVALA PESTROU ŠKÁLU INOVAČNÍCH PARTICIPAČNÍCH NÁSTROJŮ.

Hlavním posláním tohoto manuálu je:

- zvýšit porozumění participace jako součásti procesu rozhodování, která, má-li být úspěšná, musí být provázána s plánovacími procesy
- pomoci posoudit přínos participace pro jednotlivé projekty/plánovací procesy, vyhodnotit kontext projektu a definovat účel participace tak, aby byla zvolena vhodná kombinace participačních metod
- ukázat širokou škálu metod participace, které se dají realizovat v českých podmínkách a které mohou participaci zefektivnit, a co více - udělat z ní příjemný a pro všechny strany obohacující zážitek
- zvýšit efektivitu participace prostřednictvím lepšího porozumění participačních procesů a používání jednotlivých metod včetně návodů jak výstupy z participace zpracovat a dále používat
- přispět k institucionální změně v samosprávě tak, aby participace pevněji zakotvila v jednotlivých procesech tvorby města a byly jí věnovány dostatečné zdroje a samosprávy tak byly sto samy navrhovat a realizovat participační procesy

Manuál je určen zaměstnancům Magistrátu hl. m. Prahy, městských částí a příspěvkových organizací města a městských částí, kteří se podílejí na strategickém a územním plánování města a na tvorbě veřejných prostranství, ale i osobám a organizacím, které vykonávají činnost na jejich objednávku. Zároveň může být užitečný investorům, urbanistům, architektům a projektantům a zástupcům občanské společnosti a široké veřejnosti, která se o rozvoj města zajímá, aby věděli, co mohou očekávat, když se do participačního plánování zapojí.

Kromě tištěné verze bude mít manuál participace i online podobu přístupnou přímo ze stránek IPR Praha. Online verze bude průběžně aktualizována o nové příklady a zkušenosti.

Na základě manuálu participace vzniknou i na praxi orientované školicí moduly, které budou k dispozici pro zaměstnance odborů MČ, MHMP a příspěvkových organizací města, kteří jsou z povahy své práce za začleňování veřejnosti do plánování města zodpovědní.

Tematické zaměření

Tematicky se tento manuál zaměřuje na začleňování veřejnosti do plánování města, tedy do procesů strategického plánování, územního plánování a tvorby veřejných prostranství, a to jak na úrovni hl. města, tak i na úrovni městských částí.

Jaké příležitosti participace nabízí?

Výhody, které plynou ze zapojování veřejnosti do plánovacích procesů je možné shrnout do následujících bodů.

Využití místních znalostí

- seznámení se s hodnocením současného stavu a s požadavky různých skupin občanů, kterých se bude záměr nebo rozhodnutí dotýkat (např. jednotlivé kategorie uživatelů veřejného prostranství)
- využití místních znalostí a zapojení místních obyvatel k tomu, aby se přišlo na nové možnosti řešení, které mohou být často levnější než ty konvenční
- kombinace znalosti místní situace občanek a občanů s odbornými znalostmi zpracovatelů návrhu/ záměrů – i laici mohou být experty na problémy svého okolí

→ Včasné odhalení potenciálních konfliktů

- Nedorozumění, která často mezi veřejností a zpracovatelem vznikají, mohou být zavčas vyjasněna, nebo k nim ani nemusí dojít.
- Námitky mohou být vzaty v úvahu dříve, než vyvolají konflikt.
- Rozličné požadavky mohou být začleněny do návrhu.

→ Větší legitimita výstupů

- Participace umožní veřejnosti pochopit důvody pro určitá rozhodnutí a dát jim tak větší legitimitu.
- Činí tak plánování města transparentnějším.
- Zvětšuje šanci na přijetí rozhodnutí a záměrů těmi, kterých se dotýkají.

→ Větší pocit sounáležitosti s místem, občanská angažovanost

- Aktivní účast veřejnosti přispívá k jejich pocitu sounáležitosti s místem, ve kterém žijí a v konečném důsledku i k pocitu větší zodpovědnosti za jeho další rozvoj.
- Aktivace komunity může vést k oživení komunitního života, k jejich dalším aktivitám přispívajícím ke zkvalitnění života v místě.
- Přispívá tak ke vzniku samostatně působících iniciativ, které se mohou stát partnery samosprávy v řešení některých místních problémů a zapojit se i do správy a rozvoje místních zařízení (sociální služby, kulturní centra, veřejný prostor, sportoviště).

→ Lepší dialog mezi občany, odborníky a politiky

- Participační procesy poskytují platformu pro dialog mezi veřejností, odborníky a politiky.
- Prostřednictvím osobního kontaktu je možné dosáhnout porozumění nebo dohody i při často protichůdných stanoviscích.
- Politici mají možnost seznámit se s bezprostředními názory veřejnosti.

→ Rozvoj dovedností důležitých pro demokracii

- Participace zdokonaluje dovednosti všech zúčastněných: vyjadřovat svoje mínění, naslouchat, diskutovat a přijímat mínění ostatních a brát ohled na zájmy menšin.
- Lidé, kteří obvykle nejsou součástí politických procesů, se zdokonalují v předkládání argumentů pro získání většiny při prosazování zájmů.
- Veřejnost se seznamuje s chodem a procesy městské samosprávy, s legislativou a plánovacími procesy, které se jich dotýkají.

Jaké jsou limity participace?

I přes celou řadu pozitivních efektů participace veřejnosti v plánování města, které byly popsány v předcházející části, je nutné mít na zřeteli i četná omezení a nedokonalosti. Jen s dostatečným pochopením těchto omezení jsme schopni navrhnout fungující participační procesy a definovat správně jejich účely. Naopak jejich neznalost často vede k frustraci a zklamání z výsledků participace.

Otázka reprezentativnosti

- Je třeba mít na zřeteli, že ne všechny skupiny společnosti mají stejné možnosti nebo stejný zájem účastnit se participačních aktivit. Tato selektivnost v účasti na participaci je jedním z jejich největších omezení.
- Studie ukazují, že zájem o participaci v plánování města se ve společnosti mění v závislosti na příjmové kategorii, vzdělání nebo věku občanů. Lidé s vyššími příjmy a se silným sociálním kapitálem tak bývají obvykle reprezentováni na úkor chudších vrstev a osob, které nejsou zvyklé se veřejně vyjadřovat.
- Následné vyvažování hlasů těch, kteří se neúčastní, nebo snaha o jejich začlenění, je jednou z největších výzev participace. Participační proces si musí být těchto omezení explicitně vědom a brát na ně zřetel při volbě metod, ale i při interpretaci výstupů.
- Např. průzkumy veřejného mínění jsou považovány za dostatečně reprezentativní a těší se tak velké oblibě. Na druhou stranu ne každá metoda nebo každý účel vyžaduje reprezentativní zastoupení veřejnosti. To je však třeba dostatečně komunikovat, aby výstupy z takového procesu nebyly napadány pro nedostatečnou reprezentativnost.
- Hlavní je zajistit účast těch, kteří jsou pro daný proces relevantní, včetně těch, kteří se sami cítí, že o věci mají zájem, a zajistit, že žádné skupiny společnosti nejsou vynechány jen proto, že nejsou součástí určité sítě nebo že s participací nemají zkušenost.

Otázka efektivity

- Participační plánování je často balancováním mezi tím, zda má být určité rozhodnutí vylepšeno, nebo zda se zpozdí. Participace může procesy urychlit, když se místo protestu nebo dokonce soudního napadnutí rozhodnutí podaří dojednat kompromis.
- Na druhou stranu může participace rozhodnutí nebo samotnou realizaci projektu výrazně zpozdít, což může vyvolávat pocit frustrace těch, kteří se domnívají, že již jde o zbytečnou diskusi. Přesto je třeba si připustit, že některé kritiky participace, které poukazují na zpoždování plánovacích procesů, neberou v úvahu přínos místní znalosti, která v konečném důsledku může vést k lepšímu rozhodnutí.
- Pro lepší efektivitu participačních procesů je třeba sbírat informace o tom, jaký přístup funguje v jaké situaci a jaké byly v kterém případě přínosy participace. Na jejich základě je pak možné stanovit principy efektivní participace pro modelové scénáře. Nemělo by se ale stát, aby se ve snaze o zefektivnění stala participace jen další formalitou na seznamu.

Vztah k zastupitelské demokracii

- Vzestup významu participace je často vnímám jako hrozba principu zastupitelské demokracie na místní úrovni. Je otázkou, zda rozhodovací proces v plánování města může být legitimní jen tehdy, když je svěřen voleným zástupcům.
- Je proto prospěšnější hledat cesty jak tradiční model rozhodování volenými zástupci kombinovat s participačními přístupy tak, aby se využilo přínosů obojího, tedy legitimacy spojené se zastupitelskou demokracií a přínosů participace: budování konsenzu, využití místní znalosti a energie místních iniciativ zlepšit prostředí kolem sebe.

Zneužití pro partikulární zájmy

- Participační procesy se vystavují nebezpečí, že narazí na dobře zorganizované zájmové skupiny, které tohoto procesu zneužijí k prosazení svých partikulárních zájmů.
- I když je takové ovlivnění vyloučeno, potýká se mnoho participačních procesů s lidmi, kteří dominují, nebojí se projevat na veřejnosti, mají sociální kapitál a zkušenosti s účastí na participačních procesech. Je pak na zkušenosti osob zodpovědných za participaci, aby vliv těchto „známých firem“ zmírnily a do procesu zahrnuly i ostatní cílové skupiny.

Struktura manuálu

MANUÁL PARTICIPACE V PLÁNOVÁNÍ MĚSTA SE BUDE SKLÁDAT ZE TŘÍ HLAVNÍCH ČÁSTÍ, KTERÉ NÁSLEDUJÍ PO TÉTO ÚVODNÍ KAPITOLE.

Část A představí obecné principy, kterými by se měl řídit každý participační proces, jako jsou zásady nastavení participace s ohledem na její účel a specifický kontext.

Část B představí tzv. modelové scénáře pro plánovací procesy a pro několik typů projektů. Modelové scénáře budou pomůckou, která ukáže příklady, jak mohou být jednotlivé metody kombinovány v typizovaných situacích.

Konečně část C popíše širokou škálu participačních metod, pro každou uvede postup, nezbytné zdroje a jejich časovou a finanční náročnost.

Oproti jiným příručkám o participaci tento manuál kromě představení participačních metod klade důraz na sestavení celého participačního procesu pro jednotlivé případy plánovacích procesů a investičních záměrů.

Část A   Obecné principy

V TÉTO KAPITOLE BUDOU ROZPRACOVÁNY TÉMATA ZAHRNÚJÍCÍ NÁSLEDUJÍCÍ POLOŽKY:

A.1 Stanovte jasný rozsah participace

- Co může v daném procesu/projektu participace ovlivnit, co „je k mání“.
- Zvažte, zda je pro danou situaci participace vůbec vhodná.
- S jakými riziky se během participace můžete potkat.
- Pro jakou úroveň participace byste se měli rozhodnout.

A.2 Definujte účel participace

A.3 Seznamte se s kontextem

A.4 Zmapujte koho zapojit

A.5 Formulujte vlastní participační proces

A.6 Rozhodněte, zda potřebujete externí konzultanty

A.7 Navrhněte komunikační strategii

A.8 Připravte realistický časový harmonogram

A.9 Sestavte rozpočet

Část B Modelové scénáře

V TÉTO ČÁSTI BUDOU ROZEBRÁNY MODELOVÉ SCÉNÁŘE PLÁNOVACÍCH PROCESŮ A TYPOLOGIE PROJEKTŮ V MĚSTSKÉM PROSTŘEDÍ. PRO KAŽDÝ MODELOVÝ SCÉNÁŘ PAK BUDE NAVRŽENA JEDNA NEBO VÍCE VARIANT PARTICIPAČNÍCH PROCESŮ SKLÁDAJÍCÍCH SE Z JEDNOTLIVÝCH METOD. TY PAK BUDOU PODROBNĚ POPSÁNY V ČÁSTI C.

Unikátnost pražského manuálu participace tak tkívá právě v této části. Ostatní metodické příručky totiž uvádějí jednotlivé metody, ale většinou neupřesňují, ve kterých situacích (pro které projekty, nebo ve kterých fázích plánovacích procesů) je vhodné je použít.

Modelové scénáře budou vytvořeny pro plánovací procesy včetně:

- Přípravy a aktualizace programu rozvoje hl. m. Prahy (tzv. Strategického plán Hl. m. P.)
- Přípravy a aktualizace programu rozvoje městské části
- Pořízení a aktualizace ZÚR
- Pořízení a aktualizace ÚAP
- Pořízení ú.p.
- Změna ú.p.
- Pořízení územní studie
- Pořízení regulačního plánu
- Tvorba dalších strategií a politik města

Modelové scénáře pro typy projektů budou zahrnovat:

- Tvorba veřejných prostranství *již rozpracováno: viz. Modelový scénář B.2*
- Revitalizace brownfieldů
- Revitalizace sídlišť
- Tvorba nových bytových souborů
- Veřejné stavby a komunitní infrastruktura
- Dopravní a technická infrastruktura

B.1 Modelový scénář Revitalizace veřejného prostranství

Proč participovat při tvorbě veřejných prostranství?

Zahrnutí veřejnost do revitalizace nebo tvorby veřejných prostranství vám umožní:

- zmapovat potřeby jednotlivých typů uživatelů a uživatelů veřejného prostranství, případně, pokud tyto potřeby již zmapovány jsou, ověřit si jejich úplnost
- pochopit, co v současné podobě veřejného prostranství a jeho bezprostředním kontextu představuje hodnoty pro jednotlivé typy jeho uživatelů a uživatelů a které prvky hmotného prostředí, které aktivity a které interpretace významu místa tvoří jeho současnou identitu – genius loci
- identifikovat možné konfliktní požadavky a s předstihem připravit konsensuální návrh nebo dostatečnou argumentaci pro to, proč některým požadavkům nemohlo být vyhověno
- přispět k pocitu „vlastnictví“ revitalizace veřejného prostranství místními obyvateli, tedy k pocitu, že „jejich“ prostředí se bude měnit s „jejich“ spoluúčastí

Participace by měla být orientována na zjišťování potřeb, spíše než na to, jak má být veřejné prostranství vyřešeno. Samotné řešení by mělo být doménou městských designérů, urbanistů, dopravních expertů, kteří však svoji expertízu kombinují s místní znalostí uživatelů a uživatelů veřejného prostranství. Ve specifických případech se může komunita, která veřejné prostranství intenzivně využívá (např. obyvatelé vnitrobloku, místní parkurová nebo skate komunita), podílet na návrhu nebo i realizaci. Často tak mohou být řešeny i problémy spojené s údržbou a správou prostranství.

Jak použít modelový scénář?

Schéma zachycuje, jak by participace veřejnosti měla být zařazena mezi jednotlivé kroky návrhu veřejného prostranství. Klíčové jsou přitom dvě fáze participace: zjištění hodnocení a potřeb uživatelů během analýzy současného stavu a pak konzultace samotného návrhu v jeho pracovní verzi před tím, než je schvalován majitelem prostranství. Pro obě fáze je možné vhodně nakombinovat několik metod participace. Každá z nich bude blíže popsána v části C.

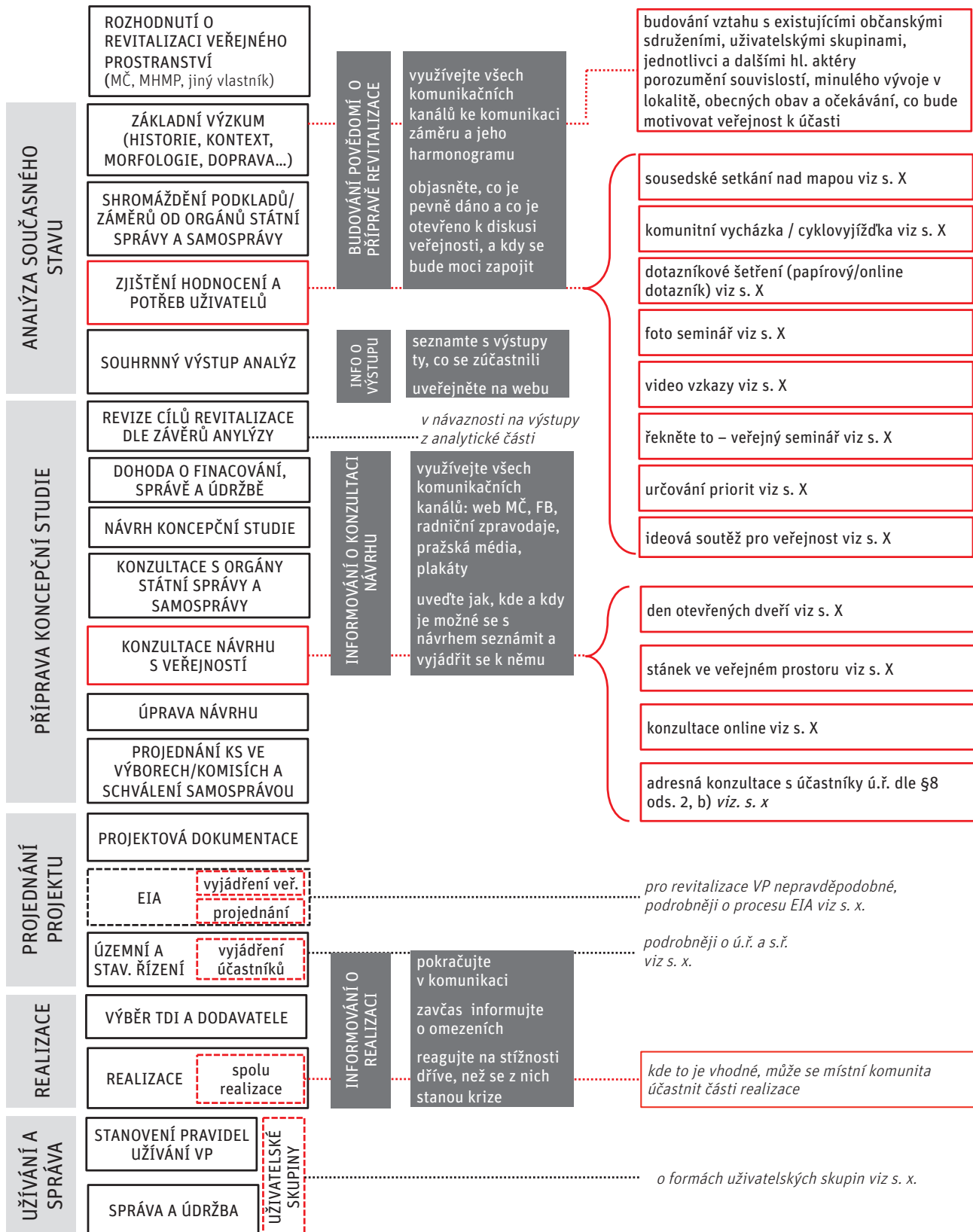
Tento modelový scénář záměrně nezohledňuje zda a v jaké fázi je návrh připravován samosprávou, IPR Praha, další příspěvkovou organizací města, nebo externím zpracovatelem. Zároveň jej je možné aplikovat na veřejná prostranství ve veřejném i soukromém vlastnictví.

fáze modelového postupu

komunikace

odkaz na metodu participace

Část C Metody participace

POSLEDNÍ ČÁST OBSAHUJE VĚTŠINA MANUÁLŮ PARTICIPACE, JDE O SEZNAM JEDNOTLIVÝCH METOD JAK ZAHRNOUT VEŘEJNOST DO PLÁNOVACÍCH PROCESŮ. KAŽDÁ METODA BUDE POPSÁNA A ILUSTROVÁNA FOTKAMI A PŘÍKLADY Z JEJÍHO POUŽITÍ.

Mezi metody participace popsané v této části budou patřit:

- Sousedské setkání nad mapou – [již rozpracováno – viz. C. 1](#)
- Komunitní vycházka/cyklovyjížďka
- Den otevřených dveří
- Plánovací víkend
- Dotazníkové šetření (papírový dotazník, online dotazník)
- Novinová příloha
- Určování priorit
- Fotoseminář
- Participační editace dokumentu
- Plánovací kancelář v místě intervence
- 3D modely
- Pojízdne studio
- Uživatelské skupiny
- Videovzkazy
- Plánovací komando
- Konzultační stánek – [již rozpracováno – viz. C. 2](#)
- Plánovací turné
- Výstava ve veřejném prostoru
- Konzultace online
- Manifest místního designu – placebook
- Interaktivní výstavy analýz/návrhů
- Ideová soutěž
- Řekněte to – veřejný seminář
- Fond na studie proveditelnosti pro místní iniciativy
- Elektronické hlasování
- Udílení cen
- Uliční slavnosti/akce
- Místní centrum architektury

c.1 Sousedské setkání nad mapou

Pro jaký/é scénář/e je metoda určena: revitalizace/ tvorba veřejného prostranství, revitalizace sídlišť, revitalizace brownfields, příprava plánovací dokumentace pro rozsáhlá komplexní rozvojová území

Pro kolik lidí: maximálně 10–12 lidí na skupinu, maximálně 5–6 skupin

Personální zdroje: na každou skupinu 1 facilitátor/ka a 1 zapisovatel/ka + 1 moderátor navíc na místnost, pomocníci s organizací

Náročnost: Celková – střední

- Finanční – střední
- Organizační – střední
- Personální – vysoká

Jsou nezbytní vyškolení facilitátoři/ky.

Doba průběhu akce: 2 hodiny

Doba zpracování výstupů: 2 týdny

Zdroje a pomůcky

- Mapa (situace/ortofoto/základní mapa)
- Barevné fixy
- Diktafon nebo jiné nahrávací zařízení (mobil)
- Poznámkový blok
- Samolepící puntíky v 5 barvách
- Prezenční listina s kolonkou na emailovou adresu
- Jmenovky pro organizátory
- Projektor
- Plátno/stěna na projekci
- Ozvučení (je-li třeba)
- Fotky území
- Drobné občerstvení

ÚČELEM SOUSEDSKÉHO SETKÁNÍ JE ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU ÚZEMÍ JEHO UŽIVATELI A ZJIŠTĚNÍ POTŘEB UŽIVATELŮ. DISKUZE, BĚHEM KTERÉ SE SBÍRAJÍ PODNĚTY, PROBÍHÁ PO SKUPINKÁCH NAD MAPOU DANÉHO ÚZEMÍ ZA ÚČASTI FACILITÁTORŮ/EK A ZAPISOVATELŮ/EK. V PRŮBĚHU SOUSEDSKÉHO SETKÁNÍ SE PODNĚTY OBCANŮ NAHRÁVAJÍ, ZAPISUJÍ A ZANÁŠEJÍ DO MAPY.

Cílová skupina

Primárně rezidenti daného území, dále majitelé nemovitostí a provozoven, častí návštěvníci.

Průběh

- Veřejnost je o termínu a místě konání setkání s dostatečným předstihem informována.
- V místnosti jsou připraveny stoly s mapou území, u kterých sedí facilitátoři/ky a zapisovatelé/ky. Účastníci setkání jsou přivítáni a náhodně rozděleni ke stolům, kde se seznamují s facilitátorem/kou a zapisovatelem/kou.
- Proběhne krátká úvodní prezentace projektu a sousedského setkání (viz Komunikace sousedského setkání).
- Slovo je předáno jednotlivým facilitátorům/kám, kteří znovu vysvětlí průběh setkání. Účastníci se představí a je zaznamenáno mezi jaký typ uživatelů účastníci patří (např. rezident, dojížděcí, podnikatel nebo návštěvník). Poté se facilitátor/ka zeptá, jestli účastníci souhlasí s nahráváním debaty pro účely přesného zaznamenání.
- Facilitátor/ka prochází jednotlivá témata a pokládá návodné otázky tak, aby byla všechna témata vyčerpána. Jeho/ jejím úkolem je klást otázky, aby byl daný fenomén dostatečně objasněn a správně lokalizován v mapě.
- Po vyčerpání všech témat facilitátor/ka poděkuje účastníkům za účast a vysvětlí další průběh práce na projektu a další případnou možnost zapojení. Účastníci vyplní prezenční listinu a zanechají svůj email.

[OBR 1] ... ÚČASTNÍCI POPISUJÍ PROBLÉMY V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ.

Personální zdroje

- Facilitátor/ka –vede debatu tak, aby byla vyčerpána témata, která chtějí organizátoři v rámci setkání probrat a aby debata nezabíhala do témat, která projekt neřeší. Facilitátor/ka nemá roli experta, do debaty by neměl přinášet své názory. Napomáhá zapojení všech účastníků a minimalizuje případné narušování (viz Možné komplikace, str. X). Facilitátor/ka kontroluje čas, aby se stihla probrat všechna témata.
- Zapisovatel/ka –zapisuje jednotlivé podněty na papír a zároveň je lokalizuje v mapě. Hlídá čas.

Typ výstupů

- Syntéza výstupů – podněty jsou shrnuty do souhrnné zprávy.
- Specifické výstupy – jednotlivé podněty jsou podrobně popsány a jsou zakresleny do Schwarzplanu.

Komunikace

PŘED AKCÍ

Inzerovat v radničních novinách, na webu a sociálních sítích městské části, dalšími komunikačními kanály zpracovatele a investora záměru. Dle významu může být vydána i tisková zpráva pro média.

BĚHEM AKCE

Krátká úvodní prezentace na začátku sousedského setkání, která:

- jasně představí projekt, pro jehož účel se setkání koná, včetně toho jak bude příprava projektu pokračovat
- ujasní co je cílem sousedského setkání
- nastíní průběh sousedského setkání, včetně jeho délky

PO AKCI

Zaslat výstupy účastníkům setkání. Uchovat mailing list účastníků pro komunikaci v další fázi zapojení občanů.

[OBR 2] ... POMOCÍ SAMOLEPÍCÍCH PUNTÍKŮ ÚČASTNÍCI ZAZNAMENAJÍ MEZI JAKÝ TYP UŽIVATELŮ PATŘÍ.

2.1. ÚSEK A: LEGEROVA – ANNY LETENSKÉ

2.1.1. NODNĚTY MĚSTA	
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň

2.1.2. PĚŠÍ POHYB	
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň
úroveň	úroveň

[OBR 3] ... PODROBNÝ ZÁPIS PODNĚTŮ V SOUHRNNÉ ZPRÁVĚ

Na co myslet při organizaci akce

- **Čas konání:** Vřední den po pracovní době.
- **Místo konání:** Místo konání by mělo být příjemné a nebyť spojené se samosprávou. Mělo by být vybráno místo s neformální atmosférou, dostatečným místem pro rozmístění stolů se skupinami, bezbariérově přístupné a dobře osvětlené.

c.2 Konzultační stánek

Pro jaký/é scénář/e je metoda určena: Konzultace strategických a územně plánovacích nástrojů, realizačních záměrů a projektů

Pro kolik lidí: celkově až stovky účastníků

Personální zdroje: 3 osoby – tvůrci návrhu, zástupci investora a organizátoři

Náročnost: Celková – nízká

- » Finanční – nízká
- » Organizační – střední
- » Personální – střední

Doba průběhu akce: několik dní

Doba zpracování výstupů: 1–3 dny

Návaznost na další metody:
den otevřených dveří, konzultace online

Zdroje a pomůcky

- » Stánek
- » Návrh vytištěný na bannerovině, případně papíře nebo 3D model
- » Formulář pro komentáře k návrhu (elektronický nebo papírový)
- » Počítač s elektronickým formulářem (pokud je použit elektronický formulář)
- » Internetové připojení (pokud je použit elektronický formulář)
- » Stůl pro doplňující dokumenty

ÚČELEM KONZULTAČNÍHO STÁNKU JE PREZENTOVAT VE VEŘEJNÉM PROSTRANSTVÍ NÁVRH, KE KTERÉMU SE OBČANÉ MOHOU VYJÁDŘIT. JEHO VÝHODOU JE MOŽNOST PROBRAT NÁVRH S JEHO ZPRACOVATELEM, INVESTOREM NEBO SAMOSPRÁVOU VE FORMÁTU JEDEN NA JEDNOHO. VEŘEJNOST TAK MŮŽE DOSTAT INFORMACE, KTERÉ VYVRÁTÍ JEJICH MOŽNÉ OBAVY. ODPADÁ TAK I „GRILOVÁNÍ“ TVŮRČŮ ČASTO SPOJENÉ S VEŘEJNÝM PROJEDNÁVÁNÍM.

Cílová skupina

Kromě rezidentů tato metoda zacílí i na procházející návštěvníky, nebo je vhodná pro celoměstsky významné projekty.

Průběh

- Veřejnost je o termínech a umístění stánku s dostatečným předstihem informována.
- Ve stánku umístěném ve veřejném prostoru je umístěn návrh. Na místě jsou přítomni tvůrci návrhu a zástupci investora.
- Občané mají ke stánku volný přístup. Prohlížejí si návrh, a pokud mají zájem, tvůrci návrhu a zástupce investora jim podávají k návrhu podrobné vysvětlení a další informace o projektu.
- Návštěvníkům je nabídnuta možnost podat k návrhu komentáře prostřednictvím připraveného formuláře na místě, případně později prostřednictvím online formuláře. ↗ [STR. X]

[OBR 1] ... KONZULTAČNÍ STÁNEK UMÍSTĚNÝ NA FREKVENTOVANÉM MÍSTĚ.

[OBR 2] ... TVŮRCI NÁVRHU ODPOVÍDAJÍ NA DOTAZY NÁVŠTĚVNÍKŮ.

Typ výstupů

Komentáře jsou rozřazeny podle jednotlivých témat a sepsány do souhrnné zprávy.

Komunikace

PŘED AKCÍ

Inzerovat v radničních novinách, na webu a sociálních sítích městské části. Informovat účastníky předešlé fáze zapojení občanů.

BĚHEM AKCE

Podávat informace o návrhu a o průběhu projektu (postup tvorby návrhu, časový harmonogram) a o způsobu zpracování komentářů.

PO AKCI

Informovat občany o průběhu projektu v jeho dalších etapách.

[OBR 3] ... PLAKÁT INFORMUJÍCÍ O TERMÍNECH A UMÍSTĚNÍ STÁNKU.

[OBR 4] ... ELEKTRONICKÝ FORMULÁŘ K PODÁNÍ KOMENTÁŘŮ K NÁVRHU.

Na co myslet při organizaci akce

- Vhodný způsob prezentace návrhu srozumitelný i laikovi. K návrhu je vhodné připojit vysvětlující texty.
- Místo konání: místo, kde je stánek umístěn, by mělo být frekventované a vhodné vzhledem k umístění projektu.
- Způsob sběru komentářů: elektronický nebo papírový formulář. Komentáře by měly být sbrány jmenovitě a veřejně publikovány, aby za své komentáře byli občané odpovědní.
- Způsob zpracování komentářů: měla by být ustanovena skupina, která posoudí relevantnost jednotlivých komentářů, a která rozhodne, které komentáře budou do finální verze zapracovány. ↗ [STR. X]

